

بررسی مدل معادلات ساختاری پیمان‌شکنی زناشویی بر مبنای ویژگی‌های شخصیتی، رضایت زناشویی و سبک‌های دلبستگی

عباس سامی^۱، علی محمد نظری^۲، فرشاد محسن‌زاده^۳، مهدی طاهری^۴

مقاله پژوهشی

چکیده

زمینه و هدف: پیمان‌شکنی به عنوان یک موضوع مهم در روابط زوجی، ریشه در عوامل مختلفی دارد که شناسایی آن‌ها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، بر این اساس پژوهش حاضر با هدف بررسی برازش مدل معادلات ساختاری پیمان‌شکنی زناشویی بر مبنای سبک‌های دلبستگی، ویژگی‌های شخصیتی و میانجی‌گری رضایت زناشویی انجام شد.

مواد و روش‌ها: روش مورد استفاده در این پژوهش همبستگی بود. نمونه‌ی پژوهش شامل ۲۷۰ نفر بودند که با استفاده از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شدند. افراد نمونه پرسش‌نامه‌های تمایل به پیمان‌شکنی، سبک‌های دلبستگی، ابعاد شخصیت و مقیاس رضایت زناشویی را تکمیل کردند. داده‌های پژوهش با استفاده از روش معادلات ساختاری و نرم‌افزارهای SPSS 18 و LISREL 8.5 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: با توجه به نتایج اثر غیر مستقیم روان رنجورخویی و برون‌گرایی (اثر غیر مستقیم = $0/08$ ، $P < 0/01$) بر پیمان‌شکنی با نقش واسطه‌ای رضایتمندی مثبت بود. نرم‌خویی (اثر غیر مستقیم = $0/07$ ، $P < 0/05$) و مسئولیت‌پذیری (اثر غیر مستقیم = $0/08$ ، $P < 0/01$) نیز از طریق رضایتمندی بر پیمان‌شکنی اثر منفی و معنی‌دار داشتند. هم‌چنین روان رنجوری خویی (اثر مستقیم = $0/22$ ، $P < 0/01$)، برون‌گرایی (اثر مستقیم = $0/23$ ، $P < 0/01$)، گشودگی (اثر مستقیم = $0/16$ ، $P < 0/05$) به طور مستقیم و مثبت و مسئولیت‌پذیری به طور مستقیم و منفی (با اثر مستقیم = $-0/16$ ، $P < 0/05$) بر پیمان‌شکنی اثر گذار بودند. سبک دلبستگی ایمن از طریق رضایتمندی بر پیمان‌شکنی اثر منفی معنی‌دار (اثر غیر مستقیم = $-0/09$ ، $P < 0/01$) دارد. سبک دلبستگی اجتنابی با واسطه رضایتمندی بر پیمان‌شکنی اثر غیر مستقیم = $0/10$ ، $P < 0/01$) دارد.

نتیجه‌گیری: نتایج تحقیق نشان داد سبک‌های دلبستگی، ابعاد شخصیت و رضایت زناشویی نقش مهمی در تمایل به پیمان‌شکنی دارند، بنابراین از نتایج این پژوهش می‌توان در راستای پیشگیری، فهم علل زیربنایی و درمان پیمان‌شکنی زناشویی استفاده کرد.

واژه‌های کلیدی: پیمان‌شکنی زناشویی، ویژگی‌های شخصیتی، سبک‌های دلبستگی، رضایت زناشویی

ارجاع: سامی عباس، نظری علی محمد، محسن‌زاده فرشاد، طاهری مهدی. بررسی مدل معادلات ساختاری پیمان‌شکنی زناشویی بر مبنای ویژگی‌های شخصیتی، رضایت زناشویی و سبک‌های دلبستگی. مجله تحقیقات علوم رفتاری ۱۳۹۴؛ ۱۳(۳): ۳۸۷-۳۷۶

پذیرش مقاله: ۱۳۹۴/۰۷/۱۳

دریافت مقاله: ۱۳۹۳/۰۵/۱۴

Email: meh.sami123123@gmail.com

۱. دانشجوی دکتری مشاوره، گروه مشاوره، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران (نویسنده مسؤول)

۲. دانشیار، گروه مشاوره، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

۳. استادیار، گروه مشاوره، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

۴. دانشجوی دکتری روان‌شناسی سلامت، گروه روان‌شناسی بالینی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

مقدمه

پیمان‌شکنی مسأله‌ای آسیب‌زا برای زوجها و خانواده‌ها و پدیده‌ای رایج برای درمانگران ازدواج و خانواده می‌باشد (۱). هرچند ارتباط با شخصی غیر از شریک خود ممکن است به صورت جسمانی یا عاطفی باشد، اما نتیجه‌ی نهایی این است که زمان صرف شده بین یکی از زوجین با فردی خارج از رابطه‌ی زناشویی برای زوجها موضوعی جدی خواهد بود (۲). زمانی که وقت، انرژی و منابع برای حفظ رابطه‌ی دیگری سپری شود، رابطه‌ی اولیه در میزان صمیمیت و انرژی تضعیف خواهد شد (۳).

با این‌که ارتباط با سایرین، عموماً بخش عمده‌ای از زندگی افراد را تشکیل می‌دهد، تقریباً تمامی افراد متأهل یا کسانی که با شریک جنسی خود زندگی می‌کنند، انتظار دارند شریک آن‌ها از نظر جنسی و عاطفی به آن‌ها وفادار باشد. اما با این حال میزان شیوع پیمان‌شکنی قابل توجه است (۷-۴). پیمان‌شکنی جنسی برای افراد در تمام سنین، یکی از عمده‌ترین دلایل شکستن قواعد ازدواج و تعهد است (۸) که به شدت بر عملکرد و ثبات رابطه اثر می‌گذارد (۱۰-۹)، قواعد رابطه را بر هم می‌زند و خلاف انتظارات طرف مقابل است. همچنین اعتمادی را که رابطه براساس آن شکل گرفته مخدوش می‌نماید (۱۱). این پیمان‌شکنی‌ها ممکن است به عنوان یک عامل تسهیل‌کننده منفی عمل کند و نارضایتی‌های بنیادی زناشویی ایجاد کند و در نهایت منجر به طلاق شود (۱۲).

تحقیقات انجام شده در رابطه با پیمان‌شکنی حاکی از آن است که دلایل متعددی را می‌توان برای اقدام افراد به چنین کاری در نظر گرفت. از جمله‌ی این دلایل می‌توان به نارضایتی از رابطه فعلی، تنوع طلبی جنسی، انتقام، خشم یا حسادت، احساس عدم امنیت در مورد رابطه، همنشینی و صمیمیت، بلوغ نایافتگی و کمبود تعهد، علاقه مفرط برای برقراری رابطه عاشقانه با فرد خارج از رابطه زناشویی، نارضایتی جنسی، افزایش عزت نفس، ناتوانی در کنترل وسوسه‌ها، در دسترس نبودن همسر و مصرف دارو یا الکل اشاره کرد (۹، ۱۱، ۱۳). علاوه بر دلایل مذکور، ادبیات موجود

در رابطه با انگیزه‌های ارتکاب به خیانت متغیرهای دیگری را نیز مانند؛ سن، تحصیلات، وجود فرصت‌ها، طول مدت رابطه، تاریخچه طلاق، مذهبی بودن، رضایت از رابطه و عوامل و ویژگی‌های شخصی را در این زمینه مؤثر دانسته‌اند (۱). یکی از تأثیرگذارترین دیدگاه‌های نظری برای مطالعه روابط نزدیک، نظریه‌ی دلبستگی است (۱۴). سبک‌های دلبستگی بزرگسالی، نقش مهمی را در رشد و حفظ پیوستگی بین فردی بازی می‌کند و به وسیله‌ی فرایندهای روانی وابسته به روابط صمیمانه و نیز رفتارهای مشاهده شده در این روابط و برون‌دادهای روابط صمیمانه که هم ذهنی (مثل رضایت) و هم عینی (مثل جدایی یا طلاق) هستند، قابل پیش‌بینی است (۱۵).

سبک دلبستگی افراد، می‌تواند تأثیر فراگیری بر روی روابط آن‌ها با افراد دیگر داشته باشد. افراد مختلفی که سبک دلبستگی متفاوتی دارند تجارب مختلفی در روابط عاشقانه خویش دارند. بررسی‌های صورت گرفته در مورد ویژگی‌های افراد متعلق به سبک‌های مختلف دلبستگی و تأثیر آن در روابط با دیگران از جمله ازدواج و روابط با همسر گویای آن است که دو شاخص ترس از طرد شدن و احساس آسودگی در روابط، عناصر مهم رفتار دلبستگی در ازدواج هستند؛ به طوری که احساس آسودگی در روابط و فقدان ترس از طرد شدن نشان‌دهنده‌ی دلبستگی ایمن است. همچنین برخی از مطالعات گویای آن است که مردانی که پیش از ازدواج احساس آسودگی بیشتری در روابط خود داشته‌اند، بعد از ازدواج رضایت زناشویی بالاتری را گزارش کرده‌اند (۱۶).

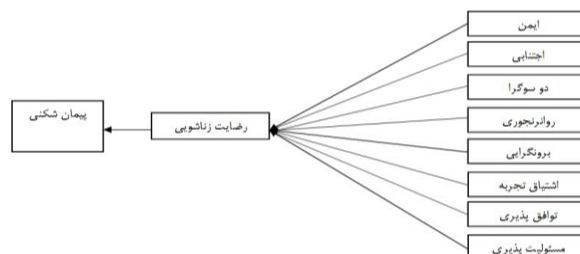
شخصیت نیز نقش عمده‌ای در بسیاری از زمینه‌های زندگی ایفا می‌کند (۱۷). درمانگران و برخی پژوهش‌ها، ویژگی‌های شخصیتی را یکی از عوامل مهم تمایل افراد به پیمان‌شکنی می‌دانند (۱۸). امروزه مدل پنج‌عاملی در ارزیابی و تبیین شخصیت یکی از رویکردهای مسلط در حیطه‌ی شخصیت می‌باشد که پژوهش‌های زیادی را در این زمینه باعث شده است. بر اساس این مدل، نداشتن شباهت در عامل‌های پنج‌گانه با خیانت و نارضایتی زناشویی مرتبط است (۱۹). تحقیقات تجربی بسیاری نشان داده‌اند که این مدل نه تنها

است (۲۴). نظریه‌های دیگری که به عنوان مبنای نظری مدل نهایی ماحصل این پژوهش محسوب می‌شود، نظریه‌ی پنج عاملی شخصیت و نظریه‌ی دلبستگی است، بر اساس این نظریه‌ها، بین شخصیت و احتمال ارتکاب به پیمان شکنی رابطه وجود دارد (۲۵).

در داخل کشور در خصوص پیمان شکنی تحقیقات اندکی صورت گرفته است. به طور کلی بررسی پیشینه پژوهش‌های انجام شده در زمینه پیمان شکنی بیانگر وجود رابطه منفی بین مؤلفه‌های سبک دلبستگی ایمن، بعد شخصیتی مسؤولیت پذیری و رضایت زناشویی با پیمان شکنی و وجود رابطه مثبت بین سبک‌های نایمن اجتنابی، دوسوگرا و ابعاد شخصیتی روان رنجوری، برون گرایی، اشتیاق به تجربه و توافق پذیری با پیمان شکنی است (۲۶-۲۸). همچنین در این راستا، پژوهش‌ها بیانگر رابطه‌ی مثبت بین سبک ایمن، ابعاد شخصیتی برون گرایی، توافق پذیری، و مسؤولیت پذیری با رضایت زناشویی و رابطه منفی بین سبک اجتنابی، دوسوگرا و ابعاد شخصیتی روان رنجوری با رضایت زناشویی می‌باشد (۲۷). همچنین، مشخص شده است که بین سبک‌های دلبستگی با ابعاد مختلف شخصیتی رابطه مستقیم وجود دارد (۲۷، ۱۵). بر این اساس، پژوهش حاضر با هدف شناسایی روابط سبک‌های دلبستگی و ابعاد شخصیت با میانجی‌گری نقش رضایت زناشویی در پیش‌بینی پیمان شکنی و بررسی میزان حمایت از مدل مفهومی ارائه شده در این زمینه (شکل ۱) انجام شده است.

ارزیابی صحیحی را از شخصیت ارائه می‌دهد، بلکه همچنین ابعاد آن در طول عمر افراد نسبتاً پایدار هستند (۲۰) و تا حدودی نیز اثری هستند که این مسأله زمینه را برای پیش‌بینی پیمان شکنی از طریق این عامل‌ها فراهم می‌کند (۲۱).

در زمینه پیمان شکنی یک سری رویکردهای نظری نیز وجود دارد که می‌توان بر مبنای آن‌ها بر نقش عوامل فردی، اجتماعی و فرهنگی که در فرایند تصمیم‌گیری فرد برای برقراری یک رابطه فرا زناشویی، ادامه دادن به آن و پایان دادن به روابط فعلی (زناشویی) تأثیرگذار هستند، پرداخت. مدل سرمایه‌گذاری به عنوان مدل گسترش یافته نظریه وابستگی متقابل بین فردی چنین مطرح می‌کند که یکی از نیروهای محوری روابط عاشقانه احساس تعهد است (۲۲). تعهد بیانگر دلبستگی روانی و تمایل به ادامه یک رابطه است. سه عنصر اساسی در یک رابطه بر یکدیگر اثر می‌گذارند و باعث می‌شود که افراد به رابطه‌شان متعهدتر شوند و یا تعهدشان نسبت به رابطه کم شود که این عناصر سه‌گانه عبارت هستند از: رضایت، کیفیت تنوع‌طلبی و سرمایه‌گذاری. آنچه در اینجا مهم است نقش مدل سرمایه‌گذاری در پیش‌بینی پیمان شکنی زناشویی است (۲۳). این الگو یک پیوستگی نظری بین برخی از یافته‌های پیشین در ارتباط با پیمان شکنی فراهم می‌آورد و آن‌ها را در قالب یک مدل ارائه می‌کند. همان‌طور که پیش از این نیز ذکر شد برخی از پژوهش‌های نشان می‌دهد که سطح رضایت زناشویی پایین با شریک کنونی زندگی (همسر) و رضایتمندی از بودن در رابطه‌ای جدید غالباً گویای رخ دادن پیمان شکنی زناشویی

شکل ۱. مدل مفهومی پیمان شکنی بر اساس متغیرهای سبک‌های دلبستگی و ابعاد شخصیت با میانجی‌گری رضایت زناشویی

مواد و روش‌ها

جامعه آماری پژوهش شامل تمامی دانشجویان متأهل دانشگاه‌های دولتی شهر تهران در سال تحصیلی ۹۱-۹۲ بودند که ۲۷۰ نفر که ۲۷۰ نفر از آن‌ها به عنوان نمونه‌ی پژوهش انتخاب شدند. هر چند در مورد حجم بهینه گروه نمونه در تحقیقاتی که از روش معادلات ساختاری استفاده می‌شود، توافق کلی وجود ندارد (۲۹)، اما با توجه به منابع دامنه‌ی بین ۲۰۰ تا ۵۰۰ نفر قابل قبول است (۳۰).

در تحقیق حاضر با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای از میان کل دانشگاه‌های دولتی در مرحله اول نمونه‌گیری ۵ دانشگاه انتخاب شدند و در مرحله آخر تعداد ۳۵۰ نفر از دانشجویان متأهل (زن و مرد) دانشکده‌های این دانشگاه‌ها به تکمیل مقیاس‌های پژوهش پرداختند که ۸۰ نفر از آن‌ها به دلیل ناقص پر کردن پرسش‌نامه‌ها و عدم جواب دادن به برخی از سؤالات از نمونه حذف شدند و داده‌های حاصل از ۲۷۰ نفر باقیمانده مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

از این تعداد، ۱۷۴ نفر زن و ۹۶ نفر مرد بودند. جزییات تعداد دانشجویان حاضر در پژوهش به تفکیک دانشگاه‌ها بدین قرار بود: از دانشگاه تهران (۵۸ نفر)، علامه طباطبایی (۴۹ نفر)، خوارزمی (۵۶ نفر)، تربیت مدرس (۵۳ نفر)، و شهید بهشتی (۵۴ نفر). دامنه سنی آزمودنی‌ها نیز بین ۲۱ تا ۶۰ سال با میانگین ۳۲ و انحراف استاندارد ۱۲/۲۲ بود.

ابزار

۱- **مقیاس سبک‌های دلبستگی:** این مقیاس که توسط Read و Collins (۳۱) ساخته شد شامل خود ارزیابی از مهارت‌های ایجاد روابط و خود توصیفی شیوه شکل‌دهی روابط دلبستگی نسبت به چهره‌های دلبستگی نزدیک است و مشتمل بر ۱۸ گویه می‌باشد که از طریق علامت‌گذاری روی یک مقیاس ۵ درجه‌ای از نوع لیکرت از «کاملاً مخالف» تا «کاملاً موافق» تشکیل کامل می‌شود. این پرسش‌نامه شامل سه خرده مقیاس وابستگی، نزدیک بودن و اضطراب است. در پژوهش (۳۱) ضریب پایایی این پرسش‌نامه برای سبک‌های دلبستگی ایمن، اجتنابی و دوسوگرا به ترتیب ۰/۸۴، ۰/۷۵ و ۰/۸۱ به دست آمد. در پژوهش حاضر پایایی پرسش‌نامه با

استفاده از روش همسانی درونی محاسبه شد که ضریب آلفای کرونباخ آن ۰/۸۱ بود.

۲- **مقیاس پنج عاملی شخصیت:** این پرسش‌نامه شامل ۶۰ سؤال است که براساس تحلیل عاملی نمرات NEO-PI تهیه شده است (۳۲). پرسش‌نامه NEO-FFI در ایران توسط (۳۳) هنجاریابی شده است. اعتبار این پرسش‌نامه با استفاده از روش آزمون-آزمون مجدد در مورد ۲۰۸ نفر از دانشجویان به فاصله ۳ ماه به ترتیب ۰/۸۳، ۰/۷۵، ۰/۸۰، ۰/۷۹ و ۰/۷۹ برای عوامل C، A، O، E، N به دست آمده است (۳۳). ضریب پایایی این پرسش‌نامه در پژوهش حاضر با استفاده از روش همسانی درونی محاسبه شد که ضریب آلفای کرونباخ کلی آن برابر ۰/۸۳ بود.

۳- **مقیاس رضایت زناشویی:** این پرسش‌نامه شامل ۳۵ گویه است و توسط Olson برای بررسی رضایت زناشویی ساخته شده است (۳۴). شامل چهار خرده مقیاس تحریف آرمانی، رضایت زناشویی، ارتباطات و حل تعارض است و نمره‌گذاری آن به صورت لیکرت از «کاملاً مخالف» تا «کاملاً موافق» می‌باشد (۳۵). در ایران این پرسش‌نامه بر روی ۳۶۵ زوج هنجار شد. ضریب آلفای پرسش‌نامه برای خرده مقیاس‌های رضایت زناشویی، ارتباط، حل تعارض، و تحریف آرمانی به ترتیب ۰/۸۶، ۰/۸۰، ۰/۸۴، ۰/۸۳ و اعتبار بازآزمایی پرسش‌نامه به ترتیب ۰/۸۶، ۰/۸۱، ۰/۹۰، و ۰/۹۲ است (۳۶). ضریب اعتبار آلفای کرونباخ این پرسش‌نامه در پژوهش حاضر نیز برای رضایت زناشویی، ارتباط، حل تعارض، و تحریف آرمانی به ترتیب ۰/۷۹، ۰/۷۶، ۰/۷۲، ۰/۷۵ به دست آمده است.

۴- **پرسش‌نامه پیمان شکنی:** این مقیاس یک ابزار ۱۱ سؤالی است که به واسطه ارزیابی شدت رابطه فرد با شخصی خارج از رابطه زناشویی؛ خیانت فیزیکی، شناختی و عاطفی را می‌سنجد (۹). این مقیاس دارای سه خرده مقیاس پیمان شکنی جنسی، پیمان شکنی عاطفی، و پیمان شکنی شناختی است و نمره‌گذاری آن به صورت لیکرت از «صفر» تا «۸» می‌باشد (۹). ضریب پایایی این پرسش‌نامه از طریق آلفای کرونباخ برابر ۰/۹۳ و روایی آن بر اساس همبستگی

گرفت. هومن تعداد دست کم ۲۰۰ نفر را به عنوان نمونه مورد نیاز بیان می‌کند (۳۰). در جدول ۳ شاخص‌های برازندگی مدل مفهومی پژوهش ارائه شده است.

بر اساس جدول ۳ مشخص می‌شود که نسبت مربع کای به درجه آزادی (X^2/df)، شاخص برازش تطبیقی (CFI)، شاخص برازندگی (GFI)، شاخص تعدیل یافته برازندگی (AGFI) و ریشه دوم برآورد تغییرات خطای تقریب (RMSEA) در حد مطلوب است. بر اساس این شاخص‌ها می‌توان نتیجه گرفت که مدل مفروض برازش بسیار خوبی با داده‌ها دارد (۳۰).

در جدول ۴ ضرایب استاندارد شده مستقیم، غیر مستقیم و کل به همراه ضریب تبیین مربوط به هر متغیر درون‌زاد آورده شده است. طبق این جدول سبک دلبستگی ایمن از طریق رضایتمندی بر پیمان‌شکنی اثر منفی معنی‌دار داشت (اثر غیر مستقیم = 0.09 ، $P < 0.01$). سبک دلبستگی اجتنابی نیز با واسطه رضایتمندی توانست بر پیمان‌شکنی اثر داشته باشد (اثر غیر مستقیم = 0.10 ، $P < 0.01$). اثر سبک دلبستگی اجتنابی بر پیمان‌شکنی مثبت است و نشان می‌دهد با افزایش نمره در سبک دلبستگی اجتنابی نمرات پیمان‌شکنی افزایش می‌یابد. سبک دلبستگی دو سوگرا بر پیمان‌شکنی (و رضایتمندی) اثر معنی‌داری نداشت و به همین دلیل از مدل کنار گذاشته شد. بنابراین یافته‌ها رضایتمندی می‌تواند رابطه بین سبک دلبستگی ایمن و اجتنابی با پیمان‌شکنی را میانجی‌گری کند. قابل ذکر است که در تأیید فرضیه محقق سبک‌های دلبستگی ایمن و اجتنابی بر پیمان‌شکنی اثر مستقیم نداشتند. پیشتر در بخش تحلیل‌های همبستگی متقابل دیدیم که بین سبک‌های دلبستگی و پیمان‌شکنی رابطه وجود داشت، اما این روابط مستقیم با در نظر گرفتن نقش واسطه رضایتمندی از بین رفتند. این یافته‌ها به روشنی تأیید می‌کند که اثر سبک‌ها دلبستگی بر پیمان‌شکنی نه به طور مستقیم بلکه با نقش واسطه‌ای رضایتمندی صورت می‌گیرد.

اثر غیر مستقیم روان رنجوری (اثر غیر مستقیم = 0.14 ، $P < 0.01$) و برون‌گرایی (اثر غیر مستقیم = 0.08 ، $P < 0.01$)

بین نمرات آزمودنی‌ها در این مقیاس با رفتار پیمان شکنانه برابر 0.8 به دست آمده است (۹). اعتبار پرسش‌نامه فوق در ایران توسط (۳۷) به روش آلفای کرونباخ برای کل آزمون 0.96 و برای خرده مقیاس‌های شناختی، عاطفی و جنسی به ترتیب 0.92 ، 0.92 و 0.83 محاسبه شده است. در پژوهش حاضر نیز از طریق همسانی درونی پایایی این پرسش‌نامه محاسبه شد که ضریب آلفای کرونباخ برای کل آزمون 0.86 به دست آمد.

داده‌های به دست آمده از این پژوهش، با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS 18، LISREL 8.5 و روش مدل‌یابی معادلات ساختاری (تکنیک تحلیل مسیر) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها

میانگین، انحراف استاندارد، کمینه، بیشینه، کجی و کشیدگی سبک‌های دلبستگی، ابعاد شخصیت، رضایت زناشویی و پیمان‌شکنی در جدول ۱ آورده شده است.

همان‌طور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود همبستگی مؤلفه پیمان‌شکنی با رضایتمندی زناشویی، سبک ایمن و بعد مسؤلیت‌پذیری منفی و معنی‌دار و با سبک‌های اجتنابی، دو سوگرا و ابعاد روان رنجوری، برون‌گرایی، اشتیاق به تجربه و توافق‌پذیری مثبت و معنی‌دار می‌باشد.

به منظور آزمون برازش مدل مفروض با داده‌ها و نیز برآورد ضرایب اثر مستقیم، غیر مستقیم و کل، از تکنیک تحلیل مسیر با روش بیشینه احتمال و برای برآورد ضرایب اثر و شاخص‌های برازش مدل نرم‌افزار LISREL 8.5 (۳۸)، از نسبت مربع کای با درجه آزادی (X^2/df)، شاخص برازش تطبیقی (CFI)، شاخص برازندگی (GFI)، شاخص تعدیل یافته برازندگی (AGFI) و ریشه دوم برآورد تغییرات خطای تقریب (RMSEA) استفاده شد.

همان‌گونه که در بخش شاخص‌های توصیفی اشاره شد، توزیع تمامی متغیرها نزدیک به نرمال بود، بنابراین مفروضه نرمال بودن توزیع داده‌ها رعایت شد (۳۰). حجم نمونه کافی نیز به عنوان یکی از موارد مهم در مدل‌یابی مورد توجه قرار

عوامل شخصیت نیز بر پیمان شکنی معنی دار بود. روان رنجوری (اثر مستقیم = $0/22$ ، $P < 0/01$)، برون گرایی (اثر مستقیم = $0/23$ ، $P < 0/01$)، اشتیاق به تجربه (اثر مستقیم = $0/16$ ، $P < 0/05$) توانستند به طور مستقیم و مثبت، و مسؤولیت پذیری به طور مستقیم و منفی (با اثر مستقیم = $0/16$ ، $P < 0/05$) بر پیمان شکنی اثرگذار باشند. جهت درک بهتر روابط درون مدل، نمودار مدل برازش یافته در ادامه آورده شده است (شکل ۲).

بر پیمان شکنی با نقش واسطه‌ای رضایتمندی مثبت بود. توافق پذیری (اثر غیر مستقیم = $0/07$ ، $P < 0/05$) و مسؤولیت پذیری (اثر غیر مستقیم = $0/08$ ، $P < 0/01$) نیز توانستند از طریق رضایتمندی بر پیمان شکنی اثر منفی معنی دار داشته باشند. قابل توجه است که گشودگی نتوانست تأثیر غیر مستقیمی بر پیمان شکنی داشته باشد. علاوه بر اثرات غیر مستقیم مذکور در مدل برازش یافته و پس از اعمال شاخص‌های اصلاحی، اثرات مستقیم برخی از

جدول ۱. شاخص‌های توصیفی سبک‌های دلبستگی، ابعاد شخصیت، رضایت زناشویی و پیمان شکنی ($n=270$)

متغیرها	میانگین	انحراف استاندارد	کمینه	بیشینه	کجی	کشیدگی
۱- پیمان شکنی	۴۴/۲۵	۱۹/۷۲	۳	۸۷	-۰/۰۹	-۰/۷۰
۲- رضایتمندی	۱۱۶/۶۱	۱۴/۳۷	۷۷	۱۴۷	-۰/۴۲	۰/۱۸۷
۳- ایمن	۱۷/۰۲	۴/۳۷	۶	۲۴	-۰/۳۵	-۰/۰۲
۴- اجتنابی	۱۲/۸۱	۳/۹۵	۵	۲۱	-۰/۰۶	-۰/۸۵
۵- دوسوگرا	۱۰/۶۴	۵/۴۰	۵	۲۲	۰/۰۲	-۰/۷۹
۶- روان رنجوری	۳۵/۳۰	۷/۵۶	۲۲	۵۳	۰/۵۲	-۰/۱۵
۷- برونگرایی	۴۰/۰۱	۷/۳۴	۲۳	۵۶	-۰/۲۲	۰/۹۱
۸- اشتیاق به تجربه	۳۷/۹۳	۴/۱۷	۲۵	۵۰	۰/۰۴	۰/۸۹
۹- توافق پذیری	۴۴/۱۱	۶/۰۹	۲۳	۵۶	-۰/۰۵	۰/۲۰
۱۰- مسؤولیت پذیری	۴۵/۳۹	۷/۳۲	۱۹	۶۰	-۰/۰۶	۰/۸۲

جدول ۲. ماتریس همبستگی سبک‌های دلبستگی، ابعاد شخصیت، رضایت زناشویی و پیمان شکنی

متغیر	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۱- پیمان شکنی										
۲- رضایتمندی	$-0/36^{**}$									
۳- ایمن	$-0/13^*$	$0/37^{**}$								
۴- اجتنابی	$0/03$	$-0/45^{**}$	$-0/32^{**}$							
۵- دوسوگرا	$0/08$	$-0/09$	$-0/35^{**}$	$0/24^{**}$						
۶- روان رنجوری	$0/32^{**}$	$-0/55^{**}$	$-0/27^{**}$	$0/42^{**}$	$0/24^{**}$					
۷- برونگرایی	$0/31^{**}$	$-0/21^{**}$	$0/08$	$0/04$	$0/13^*$	$0/03$				
۸- اشتیاق به تجربه	$0/14^*$	$0/16^*$	$0/14^*$	$-0/21^{**}$	$-0/13^*$	$-0/17^*$	$0/10$			
۹- توافق پذیری	$0/04$	$0/18^{**}$	$0/42^{**}$	$-0/38^{**}$	$-0/23^{**}$	$-0/33^{**}$	$0/02$	$0/08$		
۱۰- مسؤولیت پذیری	$-0/21^{**}$	$0/39^{**}$	$0/28^{**}$	$-0/11^*$	$-0/26^{**}$	$-0/38^{**}$	$0/04$	$0/10$	$0/23^{**}$	

*: $P < 0/05$

** : $P < 0/01$

$n=270$

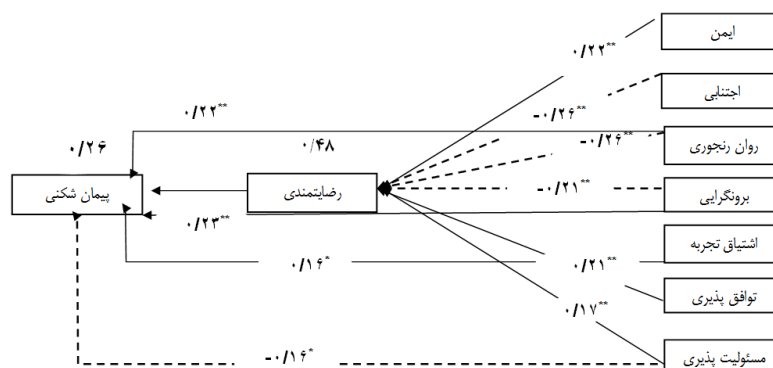
جدول ۳. شاخص‌های آماری برازش مدل

X ²	df	P	X ² /df	CFI	GFI	AGFI	RMSEA
۴/۱۸	۴	P>۰/۰۵	۱/۰۵	۱	۰/۹۹	۰/۹۶	۰/۰۱

جدول ۴. ضرایب استاندارد شده مستقیم، غیر مستقیم و کل به همراه ضریب تبیین مربوط به هر متغیر درون زاد

مسیرها	اثر مستقیم	اثر غیر مستقیم	اثر کل	ضریب تبیین
بر روی رضایتمندی از:				۰/۴۸
ایمن	۰/۲۲**	-	۰/۲۲**	
اجتنابی	-۰/۲۶**	-	-۰/۲۶**	
روان رنجوری	-۰/۳۵**	-	-۰/۳۵**	
برونگرایی	-۰/۲۱**	-	-۰/۲۱**	
اشتیاق به تجربه	-	-	-	
توافق پذیری	۰/۱۷**	-	۰/۱۷**	
مسئولیت پذیری	۰/۲۱**	-	۰/۲۱**	
بر روی پیمان شکنی از:				۰/۲۶
رضایتمندی	-۰/۳۹**	-	-۰/۳۹**	
ایمن	-۰/۰۹**	-۰/۰۹**	-۰/۰۹**	
اجتنابی	۰/۱۰**	۰/۱۰**	۰/۱۰**	
روان رنجوری	۰/۳۶**	۰/۱۴**	۰/۲۲**	
برونگرایی	۰/۳۱**	۰/۰۸**	۰/۲۳**	
اشتیاق به تجربه	۰/۱۶*	-	۰/۱۶*	
توافق پذیری	-۰/۲۳**	-۰/۰۷*	-۰/۱۶*	
مسئولیت پذیری	-۰/۰۸**	-۰/۰۸**	-۰/۰۸**	

*: P<۰,۰۵, **: P<۰,۰۱.

شکل ۲. مسیرهای مدل برازش یافته با ضرایب استاندارد (P<۰,۰۵, **: P<۰,۰۱).

توجه: مسیرهای نقطه چین در نمودار نماینده اثر منفی و اعداد روی خطوط مسیر و روی مستطیل‌ها به ترتیب، ضریب اثر و ضریب تبیین هستند.

بحث و نتیجه گیری

حاضر با هدف مدل‌یابی پیمان‌شکنی بر پایه سبک‌های دلبستگی، ابعاد پنج‌گانه شخصیتی و نقش میانجی رضایت زناشویی انجام شد. نتایج نشان داد که مدل فرضی پژوهش در بین جامعه دانشجویان از برازش بسیار مناسبی برخوردار است. این یافته پژوهش که سبک‌های دلبستگی تأثیر معنی‌داری بر ارتکاب به پیمان‌شکنی دارد با یافته‌های (۱۸) همخوانی دارد. یکی از فرضیه‌های پژوهش بیانگر وجود رابطه بین سبک‌های دلبستگی و رضایت زناشویی بود، از نظر وجود رابطه بین سبک دلبستگی ایمن با رضامندی رابطه مثبت تأیید شد، از نظر وجود رابطه بین سبک اجتنابی و رضایت زناشویی رابطه معنی‌دار و منفی بود. اما بین سبک دوسوگرا با رضایت‌مندی رابطه معنی‌داری مشاهده نشد که این مسأله می‌تواند به وجود مردان در گروه نمونه برگردد؛ چرا که بنا بر گفته (۳۹) دلبستگی دوسوگرا با رضایت از رابطه نیز به طور منفی ارتباط دارد، اما تأثیر آن تنها بر زنان است و این تأثیر در مردان کمتر است و یا اصلاً نیست. لذا در پژوهش ذکر شده، تنها سبک دلبستگی ایمن و اجتنابی با رضایت رابطه داشت. در این راستا، مطالعات مختلفی رابطه بین سبک‌های دلبستگی و رضایت زناشویی را تأیید کرده‌اند (۴۲-۴۰، ۳۱، ۲۸، ۱۶). یافته‌های این پژوهش‌ها نیز در تأیید مدل تبیینی بیان می‌کند که سطح رضایت زناشویی افراد به وسیله سبک دلبستگی خود فرد و سبک دلبستگی همسرش قابل پیش‌بینی است.

فرضیه دیگر پژوهش که وجود رابطه بین ابعاد شخصیت با رضایت زناشویی را بررسی می‌کرد، کاملاً مورد تأیید قرار گرفت. بررسی دقیق مدل تبیینی ما در این پژوهش نشان می‌دهد که عامل روان رنجوری و برون‌گرایی با رضایت زناشویی رابطه منفی و معنی‌دار و اشتیاق به تجربه، توافق‌پذیری و مسؤولیت‌پذیری نیز با رضایت زناشویی رابطه مثبت و معنی‌دار دارند. در تبیین این روابط می‌توان گفت که عوامل شخصیتی نسبت به عوامل اجتماعی بر روی رضایت زناشویی تأثیر عمیق‌تری دارند و هر فرد تاریخچه شخصی و

روان‌شناسی منحصر بفردی را در موقعیت زناشویی وارد می‌کند. این تاریخچه‌ی الگوهای آموخته شده‌ی فرد، می‌تواند رضایت زناشویی را کاهش دهد و یا آن را تسهیل کند. در این راستا، بسیاری از پژوهش‌ها، مشکلات شخصیتی را مهم‌ترین عامل نارضایتی و ناسازگاری زناشویی معرفی کرده‌اند. با توجه به پژوهش (۴۳) نیز بین ویژگی‌های شخصیتی و سازگاری زناشویی رابطه نیرومندی وجود دارد.

فرضیه‌ی دیگر پژوهش به بررسی وجود رابطه بین رضایت زناشویی با پیمان‌شکنی پرداخت که در این پژوهش پس از این که رابطه متقابل این دو متغیر به روش پیرسون محاسبه شد معلوم گردید که رضایت زناشویی با پیمان‌شکنی رابطه منفی و معنی‌داری دارد، که این یافته مؤید این فرضیه‌ی پژوهش می‌باشد. یکی دیگر از فرضیه‌های پژوهش، بررسی تأثیر سبک‌های دلبستگی بر پیمان‌شکنی زناشویی از طریق متغیر میانجی رضایت زناشویی بود که مورد تأیید قرار گرفت. مسیرهای معنی‌دار مدل نشان می‌دهد که (ضمن حذف سبک دوسوگرا از الگو به دلیل معنی‌دار نبودن آن)، سبک دلبستگی ایمن از طریق میانجی‌گری رضایت زناشویی به طور غیر مستقیم اثر منفی و معنی‌داری با پیمان‌شکنی دارد و در مقابل سبک نایمن اجتنابی از طریق واسطه‌گری متغیر رضایت زناشویی به طور غیر مستقیم اثر مثبت و معنی‌داری با پیمان‌شکنی دارد. ضرایب اثر در مدل، فرضیه پژوهش مبنی بر نقش میانجی‌گری متغیر رضایت زناشویی بر پیمان‌شکنی را تأیید می‌کند. در این راستا، سبک دلبستگی ایمن از طریق رضایت زناشویی بر پیمان‌شکنی اثر منفی معنی‌دار داشت. سبک دلبستگی اجتنابی نیز با واسطه رضایت‌مند توانست بر پیمان‌شکنی اثر داشته باشد. اثر سبک دلبستگی اجتنابی بر پیمان‌شکنی مثبت است و نشان می‌دهد با افزایش نمره در سبک دلبستگی اجتنابی نمرات پیمان‌شکنی افزایش می‌یابد. سبک دلبستگی دو سوگرا بر پیمان‌شکنی (و رضایت‌مندی) اثر معنی‌داری نداشت و به همین دلیل از مدل کنار گذاشته شد. بنابراین یافته‌ها، رضایت‌مندی می‌تواند رابطه‌ی بین سبک دلبستگی ایمن و اجتنابی با پیمان‌شکنی را میانجی‌گری کند.

گشودگی میزان انعطاف‌پذیری در برابر تجارب، خلاقیت، کنجکاوی، تخیل، ابتکار، درک احساسات و پذیرش ارزش‌ها و ایده‌های جدید را در بر می‌گیرد (۴۴). برون‌گرایی عاملی است که تجربه هیجان‌ات مثبت، خودمختاری، هیجان‌خواهی، اجتماعی بودن و صمیمیت و انرژی زیاد از مشخصه‌های آن می‌باشد. ویژگی‌هایی چون؛ مسؤلیت‌پذیری، خویش‌داری، نظم و ترتیب، کفایت، تمایل به پیشرفت و محتاط بودن صفات عامل وظیفه‌شناسی هستند. عامل نرم‌خویی صفاتی چون نوع دوستی، همدردی، خویش‌داری، بخشندگی و سخاوت و وفاداری را شامل می‌شود (۴۵). بنابراین، عوامل شخصیتی به همراه طیف وسیعی از صفات همراه، می‌توانند به طور کلی روابط بین فردی و اجتماعی، تعهد و مسؤلیت‌پذیری و شیوه‌ی تعاملات زوجی و زناشویی را تحت تأثیر قرار دهند.

با این‌که این مدل از برازش خوبی برخوردار بود ولی نتوانست کل واریانس پیمان‌شکنی را تبیین کند، در این راستا پیشنهاد می‌شود که با بررسی کامل متغیرهای مربوطه در پژوهش‌های آتی متغیرهای مهم دیگر نیز در مدل‌ها آورده شود. همچنین با توجه به این‌که این پژوهش در شرایط زمانی، مکانی و جمعیتی مشخصی انجام شده بنابراین پیشنهاد می‌شود در تعمیم نتایج تمامی جوانب در نظر گرفته شود..

تشکر و قدردانی

از تمامی افراد شرکت‌کننده در این پژوهش و مسؤولان مربوطه کمال تشکر و سپاس را داریم.

قابل ذکر است که در تأیید فرضیه پژوهش سبک‌های دلبستگی ایمن و اجتنابی بر پیمان‌شکنی اثر مستقیم نداشتند. همان‌طور که در بخش تحلیل‌های همبستگی متقابل مطرح شد، بین سبک‌های دلبستگی و پیمان‌شکنی رابطه وجود داشت، اما این روابط مستقیم با در نظر گرفتن نقش واسطه رضایتمندی از بین رفتند. این یافته‌ها به روشنی تأیید می‌کند که اثر سبک‌های دلبستگی بر پیمان‌شکنی نه به طور مستقیم بلکه با نقش واسطه‌ای رضایتمندی صورت می‌گیرد.

عوامل شخصیتی از طریق اثری که بر رضایتمندی دارند به طور غیر مستقیم پیمان‌شکنی را تحت‌تأثیر قرار می‌دهند. یافته‌های پژوهش این فرض را نیز تأیید کرد. اثر غیر مستقیم روان رنجوری و برون‌گرایی بر پیمان‌شکنی با نقش واسطه‌ای رضایتمندی مثبت بود. توافق‌پذیری و وظیفه‌شناسی نیز توانستند از طریق رضایتمندی بر پیمان‌شکنی اثر منفی معنی‌دار داشته باشند. قابل توجه است که اشتیاق به تجربه نتوانست تأثیر غیرمستقیمی بر پیمان‌شکنی داشته باشد. علاوه بر اثرات غیر مستقیم مذکور در مدل برازش یافته و پس از اعمال شاخص‌های اصلاحی، اثرات مستقیم برخی از عوامل شخصیت نیز بر پیمان‌شکنی معنی‌دار بود. روان رنجوری، برون‌گرایی، اشتیاق به تجربه و توافق‌پذیری توانستند به طور مستقیم نیز بر پیمان‌شکنی اثرگذار باشند. در تبیین این یافته بیشتر از هر چیز دیگری باید بر صفات همراه با هر یک از این عامل‌های شخصیتی متمرکز شد. اساس عامل روان رنجورخویی را تجارب و هیجان‌ات منفی و نامطلوب تشکیل می‌دهد و اضطراب، افسردگی، کم‌رویی، آسیب‌پذیری، پرخاشگری و خشونت، بی‌ثباتی هیجانی و حساسیت و زودرنجی از جمله صفات موجود در این عامل است. عامل

References

1. Atkins D.C, Jacobson N S, Baucom D H. Understanding Infidelity: Correlates in a National Random Sample. *Journal of Family Psychology* 2001; 15(4): 735-49.
2. Glass S P. Couple therapy after the trauma of infidelity; *Clinical handbook of couple therapy*. New York: Guilford Press; 2002. P. 488-507.
3. Moultrup D J. *Husbands, wives, and lovers: The emotional system of the extramarital affair*. New York: The Guilford Press; 1990. P. 285-93.

4. Pestrack V.A, Martin D, Martin M. Extramarital sex: An examination of the literature. *International Journal of Family Therapy* 1985; 7: 107-15.
5. Spanier G B, Margolis R L. Marital separation and extramarital sexual behavior. *Journal of Sex Research* 1983; 19(1); 23-48.
6. Treas J, Giesen D. Sexual infidelity among married and cohabitating America. *Journal of Marriage and the Family* 2000; 62: 48-60.
7. Wiederman M W. Extramarital sex: Prevalence and correlates in a national survey. *The Journal of Sex Research* 1997; 34: 167 -74.
8. Sheppard V J, Nelson E S, Andreoli-Mathie V. Dating relationships and infidelity: Attitudes and behaviors. *Journal of Sex & Marital Therapy* 1995; 21(3): 202-12.
9. Drigotas S M, Safstrom C A, Gentilia T. An investment model prediction of dating infidelity. *Journal of Personality & Social Psychology* 1999: 77(3); 509-24.
10. Whisman M A, Dixon A E, Johnson B. Therapists' perspectives of couple problems and treatment issues in couple therapy. *Journal of Family Psychology* 1997;11:361-6.
11. Feldman S S, Cauffman E. Your cheatin' heart: Attitudes, behaviors, and correlates of sexual betrayal in late adolescents. *Journal of Research on Adolescence* 1999; 9: 227-53
12. Sadock B J, Sadock V A. Kaplan, benyamin & sadock, virjnia. *Pocket handbook of clinical psychiatry*. New York: Guilford Press; 2007.
13. Buunk B P. Extramarital sex in the Netherlands. *Alternative Lifestyles* 1980; 3: 11-39.
14. Shaver P R, Bellky P, Brennan K A. Attachment styles and the Big five personality traits. *Personality and social psychology bulletin* 2000; 18: 536-45.
15. Nofle E E, Shaver P R. Attachment dimensions and the big five personality traits: associations and comparative ability to predict relationship quality. *Journal of Research in Personality* 2006; 40:179-208.
16. Eidi R, Khanjani Z. Survey effect of attachment styles on rate of marital satisfaction of partners. *Journal of Tabriz university psychology* 2010:175-201. [In Persian].
17. Larsen R J, Buss D M. *Personality Psychology: Domains of Knowledge About Human Nature*. Boston: McGraw-Hill; 2002.
18. Buss DM, Shackelford TK. Susceptibility to infidelity in the first year of marriage. *Journal of Research and Personality* 1997;31: 193-221.
19. Orzeck T, Lung, E. Big-five personality differences of cheaters and noncheaters. *Current Psychology: Developmental, Learning, Personality* 2005;24, 274-286.
20. Soldz, S. & Vaillant, G.E. The Big Five Personality traits and the life course: A 45-yearlongitudinal study. *Journal of Reasearch In Personality* 1999: 33,208-232.
21. Loehlin J.C, McCrae R.R, Costa P.T. Jr, Jhon O.P. Heritabilities Of comon and measure specific components of the Big five personality factors. *Journal of research in personality* 1998: 32:431-53.
22. Rusbult C.E. Commitment and satisfaction in romantic associations: Atest of the onvestment model. *Journal of Experimental Social Psychology* 1980: 16, 172-186.
23. Rusbult, C.E. A longitudinal test of the investment model: The development (and deterioration) of satisfaction and commitment in heterosexual involvement. *Journal of Personality and Social psychology*. 1983;45, 101-17.
24. Thibaut J.W, Kelly H.H. *The social psychology of groups*. New York: Wiley press 1959: 134- 9.
25. Hendrick S S, Hendrick C. Love and sexual attitudes, self-disclosure and sensation seeking. *Journal of Social and Personal Relationships*1987; 4: 281-97.
26. Rezaei, marjan. Relation between personality characteristics & attachment styles with orientation to infidelity in couples. *Tarbiat modares university* 2011: 151-4
27. Shackelford T.K, Besser A, Goetz A.T. Personality, Marital Satisfaction, and Probability of Marital Infidelity. *Journal of Individual Differences Research* 2007: 29-34.
28. Rajaei, Alireza. Niery, Mehdi. Sedaghaty, Shirin. Attachment styles and marital satisfaction, developmental psychology (Iranian psychologists) 2007:12; 347-56. [In Persian].
29. Loehlin, J.C. *Latent Variable Models: An Introduction to Factor, Path, and Structural Equation Analysis*. Psychology Press 2004: 14; 128-42.
30. Hooman, Heidar Ali. *Structural equation modeling with LISREL software application*. Tehran: Tehran organization of studying humanities books (SAMT); 2009. [In Persian].

31. Collins N.L., Read S.J. Adult attachment, working models, and relationship quality in dating couples. *Journal of Personality and Social Psychology* 1990;58: 644-663.
32. McCrae R. R. , Costa P. T. Jr. Personality trait structure as a human universal. *American psychologist* 1997; 52: 509-16.
33. Garoosi Farshi, Mirtaghi. Standardization NEOPI-R personality test and analysis of the its characteristics and factor structure among Iranian university students. [PhD thesis]. Tehran, Iran; 1998. [In Persian].
34. Fowers B. J., Olson D. H. ENRICH Marital Inventory: A Discriminant Validity and Cross-Validity Assessment. *Journal Marital and family Therapy* 1989; 15:65-79
35. Asoodeh M H. Standardization Enrich couple questionnaire, Faculty of Psychology and Education. Tehran: Tehran University; 2010. [In Persian].
36. Olson D H, OlsonA. Preventive approaches in Couple Therapy. New York: talor and francis pub; 2000: 127-34.
37. Rezaei M. Relation between personality characteristics & attachment styles with orientation to infidelity in couples. *Tarbiat modares university* 2011: 127-30.
38. Arbuckle J. Amos 18 User's Guide. SPSS Incorporated ; 2009.
39. Simpson, J. A. Influence of attachment styles on romantic relationships. *Journal of Personality and Social Psychology* 1990; 59: 971-80.
40. Attari, Yousef A, Mehrabizadeh Honarmand M, Amanallahi A, Takvini S. Relationship between personality characteristics and marital satisfaction of women employees in public administration Ahwaz. Abstract Proceedings of the Second National Congress of Family Pathology, Shahid Beheshti University in Tehran, 2006. [In Persian]
41. Hefazi Torghabeh, Mitra. Firoozabadi, Ali. Haghshenas, Hasan. relation between the components of couplings love and satisfaction. *Journal of Mazandaran University of Medical Sciences* 2006; 54: 99-109 [In Persian].
42. Fricker J. Predicting Infidelity: The Role of Attachment Styles, Lovestyles, and the Investment Model. (Unpublished doctoral dissertation). Swinburne University of Technology 2006: 235-246.
43. Mohammadzade Ebrahimi Ali, Rahimi Pardenjani T, Jomehri F, Borjali A. Relationship between the Big Five personality traits and marital satisfaction, *Journal of Counseling fresh* 2010;9: 33.[In Persian]
44. Cook DB, Casillas A, Robbins SB, Dougherty M. Goal continuity and the big five as predictors of older adult marital adjustment. *Journal of Personality and Individual Differences* 2005;38: 519-31.
45. Hirsh J, Peterson J. Predicting creativity and academic success with a "fake – proof" measure of the big five. *Journal of Research in Personality* 2008; 42: 1323-33.

Explanation structural equation modeling of marital infidelity based, personality dimensions, marital satisfaction and attachment styles

Abbas Sami¹, **Ali Mohammad Nazary**², **Farshad Mohsenzadeh**³, **Mehdi Taheri**⁴

Original Article

Abstract

Aim and Background: Infidelity is a damaging Problem in couples Relationships That routed in different factors, But don't exist no modeling for Its Explanation. This study investigated the infidelity structural equation model based on attachment styles, personality dimensions, and marital satisfaction was conducted.

Methods and Materials: His study implements correlational design. For this purpose, 270 students were selected using a multistage cluster sampling method. Then, they completed the infidelity scale, attachment styles, personality dimensions and marital satisfaction questionnaires. The data was analyzed by using structural equation modeling with SPSS 18 and AMOS 18.

Findings: The final model that also showed a good fit to the data indicated that secure attachment through the satisfaction had a significant negative effect on infidelity (effect indirect = 0.09, $P < 0.01$). Avoidant attachment style is also mediated by the satisfaction have effect on infidelity (indirect effect = 0.10, $P < 0.01$). Indirect effect of neuroticism (indirect effect = 0.14, $P < 0.01$) and extraversion (indirect effect = 0.08, $P < 0.01$) by mediatory role of satisfaction was positive. Agreeableness (indirect effect = 0.07, $P < 0.05$) and accountability (indirect effect = 0.08, $P < 0.01$) through satisfaction could also have a significant negative effect on the infidelity. Also Neuroticism (direct effect = 0.22, $P < 0.01$), extroversion (direct effect = 0.23, $P < 0.01$), the desire to experience (direct effect = 0.16, $P < 0.01$) is directly and positively, and responsibility as directly and negatively (direct effect = -0.16, $P < 0.01$) were effective against infidelity.

Conclusions: The results of this study showed that attachment styles, personality dimensions and marital satisfaction are important in the marital infidelity. Therefore these Results can be used in prevention, Etiology and Therapy of Infidelity.

Keywords: Marital Infidelity, Attachment Styles, Personality Dimensions, Marital Satisfaction

Citation: Sami A, Mohammad Nazary A, Mohsenzadeh F, Taheri M. **Explanation structural Equation Modeling of marital infidelity based, personality dimensions, marital satisfaction and attachment styles.** J Res Behave Sci 2015; 13(3): 376-387

Received:05.08.2014

Accepted: 05.10.2015

1. Ph.D Student, Department Of Counseling, Kharazmi University, Tehran, Iran, (Corresponding Author) Email: Meh.sami123123@gmail.com
2. Associate Professor, Department Of Counseling, Kharazmi University, Tehran, Iran
3. Assistant Professor, Department Of Counseling, Kharazmi University, Tehran, Iran
4. Ph.D Student in health Psychology, Department Of Health Psychology, Kharazmi University, Tehran, Iran